

جریدہ علمیہ

مشتبہ جلید اسلامیکہ جریده رسمیه سید

غیر شعبان المعظم سنہ ۱۳۳۸

اسلام متفكر لری

۱

ابو حامد غزالی

۸

غزالی عتیق :

غزالی زمانه قدر باطنیه صفحاتی — باطنیه باب شریعتدن باب الحاده ، باب حقدن باب باطله کیرنلر، کیندولرینی تشیع (شیعیلک ادعاسی) ایله کیزله یانلردر. باطنیه — اسلامه نسبت ادعاسنده بولونمقله برابر — مسلمین ارسنده الحاد و فساد نشر ایدرلر، مدارک فلسفه بی شبهات کلامیه و تخیلات کشفیه ایله مزج ایلرلر .

باطنیه نك اولی تشیع ، آخری انسالخ (دیندن ضیرلق) در . نته کیم بلاغ اکبر ، ناموس اعظم صوگ مرتبه در که حق تعالای انکاردر ، شرایینی انکاردر ، دینی انکاردر ، خالق اقرار ایلیانلری استخفافدر ؛ شرایعه ، دینه اعتقاد ایدنلر ایله استهزادر . صاحب بلاغ اعظم ، صاحب ناموس اکبر ایشه بومرتبهیه وارن کیمسه در . باطنیه شیخین محترمین حضرت ابی بکر الصدیق ایله عمر الفاروقی قدحدن باشلار . صوکره حضوت علی المرتضائی قدحه ، دها صوکره حضرت بی ذیشان قدحه ، نهایت جناب حق قدحه قدر واریر . باطنیه نك ایچی مجوس ویا صابئه ویا زنادقه در ، طیشی شیعه غالیه در . باطنیه اسماعیل بن جعفری امام طانیان اسماعیلیه دن اولوب اسماعیلیه ظواهری کلیا ترک ایله معلم معصوم اثبات ایدنجه ، « نصوص برطاقم رموز و اشاراتدر ، انی انحق معلم معصوم بیلیر » دینجه باطنیه دن اولور . امام مستوره یا خود نصوصک انحق باطنی مقصود اولدیغه قائل اولملرینه ویا مدعوینی سرآ تعلیم ایتلرینه مبنی بونامی آیلورلر .

باطنیه جه یدی عددینک قیمت و اهمیت مخصوصه سی واردر . هفته یدی کون ، سموات یدی طبقه ، سیارات یدی اولدینی کبی اماملرده یدیدر ، نیلرده یدیدر . نیلر شونلردر : آدم ، نوح ، ابراهیم ، موسی ، عیسی ، محمد علیهم الصلاوة والسلام ؛ محمد بن اسماعیل . محمد بن اسماعیل محمد بن عبدالله (حضرت پیغمبر صلی الله علیه وسلم) ک شریعتی (حاشا) نسخ ایتمشدر .

ناطق بالشريعة اولان نطقاً سبعة بونلردر . هرايكي نبي ارمسندە متمم شريعت اولمق اوزره
ييدي امام واردر . هر نبي كندوسندن اول كلان نبي نك شريعتي تغير ايدر . فقط اندن
صوكره مستور اوله رق كلان يدي امام اوشريعتي اتمام ايدر . هر شريعتده يدي امام واردر .
نبي به ناطق بالشريع ، امامه قائم بالشريع ديرلر . اسماعيل بن جعفر محمد عليه الصلاة والسلام
ايلاه محمد بن اسماعيل ارمسندە كلان وشريعتي اقامه ايدن يدي ذاتدن بريدر . خلق قائم
يالشريع اقتدا ايلاه شريعتي غيب ايتامش اولور . ناطق ايلاه قائمه نبي ووصي ده اطلاق ايدرلر .
اثمة سبعة نك اسامي سي بونلردر : امام ، حجت ، ذومعه ، داعي اكبر ، داعي مأذون ،
مكلب ، مؤمن .

۱ - امام — دين الهيده ادله نك غايه سيدر ، جناب حق دن تلقى ايلديكي شيئي تبليغ ايدر ،
علم غيب اكا بلا واسطه واصل اولور .

۲ - حجت — الحادە عائد اولوب امام دن تلقى ايلديكي ادله ني مذاق مخاطبينه ، عقول مخاطبينه
كورده تعليم ايدر ؛ حجت امامك علمي حاملدر ، مقرر در .

۳ - ذومعه — علمي حجت دن آير ، چو حجتك مه امه سي كي علمي حجت دن امر .

۴ - داعي اكبر — ناسي تجربه دن صوكره مذهبه دعوت ايدر ، بوكا باب ده ذير .

۵ - داعي مأذون — مذهب باطني به طالب اولان اهل ظاهر دن عهد وميثاق آير ، انلري
ذمت امامه ادخال ايلر . انلره ابواب علم ومعرفي كشاد ايدر ؛ داعي مأذون درجات مؤميني
رفعه . مأمور در .

۶ - مكلب — اهل ظاهر ارمسندە صوقيله رق قابليتي اولانلري برطاقم اوومه لر ايله قانديرر ،
داعي مأذونه ايصال ايدر . مكلب سر دعوت ده مأذون دكلدر .

۷ - مؤمن — مذهب باطني به اينانان ، امامك ذمت وحزبه كيرن ، عهده ايمان وايقان
حاصل ايتمش اولانلدر . يدي عدد ينك قيمت مخصوصه سي بولومتسنه بناءً باطني به سبعة ده
ديلمشدر .

باطنيه نك انتشاري — اصحاب تاريخك بيانلرينه كورده باطني به دعوت مأمون زمانندە باشلامش ،
معتمضم زمانندە انتشار ايلش ايدى ؛ اوصردە ظهور ايدن بابك الحرمي ده باطني به لرشمش ايدى .
باطنيه مذهبنى وضع ايدن مجوس اوغللري ايدى . بويادكارلر سلفلرينك دينته مائل اولوب

سیوف قاهرہ اسلامدن قورقورق مذهبلینی اظهاره اجتسار ایدم مامشلی ایدی . اک اول بومذهب میمون بن دیصان الیه واقع اولمش ایدی . مرقوم اهواری برمجوسی ایدی . ذیدان لغی ایلہ ملقب اولان « محمد بن الحسین » ده یارد اچیلرندن ایدی . بونلر عراق والیسی طرفندن حبس اولندقلری محبسده مذهب باطنیه یی تأسیس ایتشلر ایدی . ابن دیصانک اوغلی عبدالله بن میمون القداح الیه باطنیه بلاد فارسده منتشر اولدی . مرقوم محمد بن اسماعیلک کوله لرندن « مبارک » ایلہ بولوشدی . برخیلی مصاحبت و خلوتلردن سوکره کندوسندم محمد بن اسماعیلک تودیع ایلدیکی بر طاقم اسرار مکتومه بولندیغنی خبر ویردی . مقطعات [۱] قرآنی کلام فلسفیه موافق بر طرزده بیانه باشلادی ، بر ازده شعبده تلقین ایلدی . ابن میمون ملحد و دشمن اسلام ایدی . مبارک ایلہ بینلرنده عهد و میثاق حاصل اولدقدن سوکره یکدیگرلرندن آیرلایلر . بو اعتبار ایلہ باطنیه نک مبارکیه و میمونیه نامیلہ ایکی دالی پیدا اولدی . مبارکیه عنندنده محمد بن اسماعیل حیدر ، مهدی* منتظر در [۲] . مبارکیه ۱۵۹۰م ظهور ایتش ایدی .

میمونیه ظاهر نصوص ایلہ عمل ایتیمه یی حرام اعتقاد ایدرلر ، معادی ده انکار ایلرلر . میمونک آدم لرندن اولوب خراسان و قاشان طرفلرینه کوندریلان خلف نام شخصه نسبتله باطنیه بر دال ده پیدا ایتدی ، بودالده خلیفه دیندی . خلیفه اعمال مفروضه یی معانی لغویه لرینه حمل ایدوب معانی شرعیه سنی انکار ایلرلر ؛ جنت و ناری ، عذاب و عقابی اصلسز عد ایلرلر . باطنیه نک ایلک مصنفی غیاث نامنده بر مکار ایدی ، تألیف ایتدیکی کتاب ده « الیان » ایدی ؛ غیاث الیانی امثال عرب ، اشعار عرب ایلہ تزین ایتش ، آیات و احادیث شریفه ایلہ استدلال ضمنتده اشعار دلکش ده ایراد ایتش ایدی . ابدست ، نماز ، اوروج ، زکاة ، حج و سایر احکامی طریق باطنیه اوزره بیان ایتش و شواهد لغت ایلہ اثباته یلتمش ایدی « شارعک مقصدی بودر ، عوامک اکلا دینی محض خطاء محض غلطدر » دیر ایدی . غیاث زماننده مذهب باطنیه پارلاق بر صورتده رواجه مظهر اولدی . چونکه تلقین ایتدیکی مذهب — یکیلکی ، قولایلنی ایلہ برابر — قورقودن آزاده ایدی . او مذهبده

[۱] الم ، طه ، طس ، ص .. الخ کی سور قرآنیه اوایی

[۲] اک اول امامک مهدی* منتظر ، محتفی ، غائب ، حی ، باقی اولدینی مسئله سنی اورتیه قویان

عصر اولده کیسانیه دن ابو کرب ایدی .

هر شی مباح ایدی ، جهله ناس آقین آقین انك ربقه اطاعته کیررلر ، بیکلرجه جاهل ،
فاسق اوزاق مسافه لردن انك سمنه قوشارلر ایدی بومهم حادته ۲۰۲ سنه سنده ایدی .
غیاثک تلقین ایتدیکی مذهب تشیع ایله الحاد و فلسفه خلیطه سی ایدی ، بالاخره غیاثک فرار ایدرک
آشای راهده وفاتی ابن میمون پک زیاده اضطرابه دوشورمش ایدی ، چوق کجمدی ابن
میمون ده کوجدی ، کیتدی .

۲۵۵ سنه سنده اهوازده باطنیه دن محمد علی برقی ظهور ایتدی الک اولک تقیه ی [۱]
ترك ایله خلقی علنا باطنیه مذهبه دعوته اجتسار ایدن مرقوم ایدی . اتباعنه ده برقیه
دینلیدی . برقیه احکام شرایبی ، معادی ، انکار ، نصوصی تأویل ایدر ، بعض انیسانک
نبوتی ده نفی ایدر ایدی . دها صوکره حمدان نامنده بری ظهور ایدوب محمد بن اسماعیلک
مهدی منتقم اولدیفی ادعا ایلدی بونک اتباعنه ده قرامطه [۲] دینلیدی : ۲۶۴

۲۷۸ ده مقنع ظهور ایتدی . مقنع حلویه و اباحیه دن [۳] ایدی . برقیدن صوکره علنا
خلقی دعوت ایدن مقنع ایدی ، مقنع فیلسوف و بر طاقم فنونده ماهر ایدی . بونک اتباعنه ده
مقیعه دیندی .

۲۸۶ تاریخنده قرامطه دن ابو سعید الجنابی (قتل : ۳۰۱) بحرینده خروج
ایتدی . بونک اتباعنه ده جنبیه دینلیدی . جنبیه معاد و شرایبی اقرار ایدنلرک قتلنی واجب
کور پرایدی . مقنعدن صوکره علنا خلقی دعوت ایدن ابوسعید ایدی . اوغلی ابوطاهر حجاج
مسلمین اوزرینه باصقین یاپدی ، حجاج مسلمینی قتل ایدوب حجر اسودی کعبه مکرمه دن

[۱] تقیه مضمرات قلیه نك خلافتی اظهار ایتکدر .

[۲] قرامطه کله سنده اختلاف اولونمشدر . قرمط بعضیلرینه کوره مبارکک لقی ، بعضیلرینه
کوره حمدانک لقی در . شوقدرکه حمدانه منسوب اولانلر قرامطه دینش ایدی ؛ بعضیلرینه کوره
مهرین مضافاندن و یا واسط ملحقاندن حمدانک ساکن اولدیفی کویک اسیدر ، بعضیلرینه کوره
حمدانک یازیبی و یا ایدیلری صیق صیق اولدیفندن کندوسنه قرمط دینشدر .

[۳] حلول جنبه حقه بدن انسانده متجلی اولمسی ، روح الهی نك بدن انسانی به کیرم سی در .
اباحه محرمانک مباح اولمسی در . اباحه مذهبی ظهور اسلامدن اول ایرانده وار ایدی ، مزدک اباحی
ایدی ، ظهور اسلامدن صوکره بابک الحرمی ایله ماریار طرفلرندن اظهار اولندی متعص زماننده بونل
قتل اولندی : ۲۲۳ معافیه برطاقم تاریخلرده مقنعه ظهوری مهدی زماننده کوسترلور : ۱۶۰ .

قالدرمش ایدی : ۳۱۹ . حجر اسود انجق یکرمی ایکی سنه صوکره کعبه یه اعاده اولندی
جنابیه نك معیشتی کوی باصمق، کاروان اورمق، آدم اولدرمک، مواشی یی سوروب کتورمک
کچی شنیعه لردن عبارت ایدی . بونک زماننده یینه باطنیه یکیدن رواج بولدی . زکرویه بن
مهرویه (قتلی: ۲۹۴) ده حمدان قرامط نامنه دعوتده بولئور ایدی . دولت قرامطه دولت عباسیه یی
صارصمش ایدی . قرامطه نك شقاوتلری قرن رابع هجری اواخرینه قدر دوام ایتدی .
قرامطه نك ماوراءالنهر داعیسی بولتان محمد بن احمد النسی ايله ابو یعقوب السجستانی مؤلفیندن
ایدیلر . نسفی «المحصل» ؛ ابو یعقوب «اساس الدعوة»، «تأویل الشرائع»، «کشف الاسرار»
نام کتابلری تألیف ایتشلر ایدی

مقنع وجنابیدن صوکره علنا دعوته قیام ایدن مهدویه قول ایدی . مهدویه ۲۹۹-ده
مغربده ظهور ایتش ایدی . دولترینه عیبیه ویا فاطمیه دولتی دنیرایدی، مهدویه غبذا
ابن میمون القداح طرفندن وضع اولتان مذهبی تعلیم ایدرلر ایدی، ملوک عیبیه دن حاکم
بامرالله علم غیب صاحبی اولدیغنی، جناب حق ايله سولشدیکنی، نهایت الهیتی ادعا ایتش
کندوسنه حاکم بامر دینلمش ایدی .

حاکم بامر نك مدرسه سنده تعلم ایدن ابن الصباح مهدویه نك تزاریه قولندن ایدی؛
اندن صوکره تزاریه کندينه اضافله صباحیه ویا حمیریه دینلیدی، ابن الصباح تزاریه نك
اعلمی ایدی؛ تزاریه مصنفی ایدی . قدماء مهدویه باطنیه دن اولغله برابر ساده دلان خلق
اغفال ایچون ظاهرده زهد و ورع و تقوی صاحبلری ایدی، احکام و شریعی اجرایه
اعتنالی وارا ایدی . چونکه اورا اهالیسی عمومیتله ظاهر شریعت متمسک ایدیلر . مهدویه یی
عیبدك عصمته قائل اولور ایدی .

دارالحکمة الاسلامیه اعضاسندن

ازمیری

اسماعیل حق

